

22 oktober aan onderkoopman Adriaan Boesses gegeven. De schrijvers, die zulke posten op de schrijfkantoren graag willen hebben, moeten, hoe ijverig ze ook zijn, de hoop op bevordering wel laten varen. Koopman Daniël Lacaze en onderkoopman George Charles Guitton, die met afgeschreven gage van Banda kwamen, zijn op hun deemoedig verzoek weer hersteld. De tweede is volgens besluiten van 12 en 16 november benoemd tot hoofd te Wayer en naar Banda vertrokken en de eerste krijgt weer gage als hij weer een post heeft. *Personalia*. Op 29 juni is op voorstel van de gouverneur-generaal besloten dat er geen onderkooplieden als collationist op de generale secretarie meer zullen werken, maar dat de oudste en ijverigste klerken de teksten zullen nazien. [fol. 1303] Mutaties onder de militairen zijn te vinden in de resoluties van 23 februari, 12 maart, 11 en 21 mei, 15 juni, 13 en 17 september en 19 oktober. Daaruit blijkt onder andere dat de majoor van de artillerie Hermanus Jesse is gerepatriëerd en opgevolgd door de kapitein-ingenieur Claudius Antoni van Luepken. De kapitein van de infanterie Levien Casper Jochem Scheuneman is overleden. *Personalia*. [fol. 1304] *Personalia*. De luitenant-commandant van Tandjungpura Jan Coenraad Frans Baalle is na een beroerte verlamd en kan zijn dienst niet meer vervullen. Deze schans staat nu onder commando van kapitein Jacob van Berchem. De mutaties onder de zeevarenden staan in de resoluties van 8 januari, 22 juni, 6 juli, 17 september, 15 oktober en 4 november. De opzichter op het eiland Edam schipper Joseph Driessen is overleden en opgevolgd door schipper Goedfried Wargijn, die echter wegens ziekte op 15 oktober [fol. 1305] is ontslagen. *Personalia*. Uit de resolutie van 2 november blijkt dat er op Onrust nog 39 scheepstimmerlieden zijn die hun ambacht niet verstaan. Veertien van hen, nog jong en leergierig, zijn nog in dienst, maar voor de laagste gage van f 14,- per maand. Drie zijn zonder gage naar Nederland gestuurd, dertien zijn er als soldaat aangesteld en negen als matroos. Om hun bedrog te bewijzen gaan hun namen naar de kamers die hen aannamen. Ook verscheidene ambachtsgezellen moesten wegens onbekwaamheid als soldaat aangesteld worden. [fol. 1306] In de brief van 5 oktober 1761 gaven Heren XVII het bevel dat wie voor het eindigen van hun dienstverband wilden repatriëren, gewaarschuwd moesten worden dat ze op de thuisreis geen gage zouden krijgen. Men neemt aan dat dit op grond van de resolutie van 10 november 1757 dienaren betreft die f 14,- of meer verdienen. In de brief van 18 oktober werd gemeld dat een berekening van de inkomsten en uitgaven van de suikerhandel, waarom in een brief van 24 september 1761 was gevraagd, werd uitgesteld tot het bericht van de visitateur-generaal was ontvangen. Dit geschiedde op 28 december. Er blijkt uit dat over de tien jaar 1751-1760 [fol. 1307] 64.512.789 lb poedersuiker is omgezet bij inkoop voor f 6.523.266, waarop een netto winst van f 1.778.715 werd gemaakt, ofwel bijna 27 $\frac{1}{3}$ %. De winst op de kandijnsuiker was f 234.077, ofwel 17 $\frac{1}{3}$ % bij een inkoopbedrag van f 1.303.414. In de vergadering van 30 december is nagelezen wat in de brief van 10 oktober 1758 over de suikerhandel stond, en tevens het advies van de gouverneur-generaal, het besluit van 18 september 1759 en dat van 4 december 1759 naar aanleiding van het bericht van Jeremias van Riemsdijk en Reynier de Klerk en het nader advies van de gouverneur-generaal. Ook is nagelezen wat over deze besluiten in de generale missive van eind december 1759 is geschreven. Dit alles is vergeleken met wat Heren XVII in hun brief van 24 september 1761 schreven. De gouverneur-generaal was van mening dat)

---de visitateur generaal alle lasten van vrugt, intrest, risico en administratie op het inkoopbedragen van de zuyker, beswaard met twee ten hondert Bataviasche ongelden, berekend en de scheepsongelden gecalculeert hebbend van het vertrek der scheepen van hier tot de ontlossing toe van de suyker ter plaatse van de destinatie, in soverre voldaan hadt aan hetgeene U Wel Edele Hoogachtb. bij voorschreven missive van den 24^e september geliefden te requireren, en aangetoont dat er, onaangesien alle die lasten, op de poedersuyker 27 $\frac{1}{3}$ en op de candijsuyker 17 $\frac{1}{3}$ percento suyver gewonnen was. Dog aan den anderen kant merkte deselve teffens aan hoe Uw Wel Edele Hoogagt. om de bij meergemelde letteren aangewesen gronden de expresse besendingen tot den vervoer van suyker afkeuren, en die whaar alleen ter opvulling van de ledige ruymte der scheepen, die